

29398-1200 (Verkeers)boetes en oplopende betalingsproblemen

nr. Lijst van vragen en antwoorden

Vastgesteld (*wordt door griffie ingevuld als antwoorden er zijn*)

De vaste commissie voor Justitie en Veiligheid heeft een aantal vragen voorgelegd aan de minister van Justitie en Veiligheid naar aanleiding van het rondetafelgesprek over (Verkeers)boetes en oplopende betalingsproblemen d.d. 15 april 2026 (Kamerstuk 29398, nr. 1200).

De daarop door de minister van Justitie en Veiligheid gegeven antwoorden zijn hierbij afgedrukt.

Voorzitter van de commissie,
Eerdmans

Adjunct-griffier van de commissie,
Meijer

Nr	Vraag	Bijlage	Blz. (van)	t/m
1	Kunt u aangeven op welke departementale begrotingen kosten worden gemaakt om schuldenproblematiek aan te pakken? Kunt u per beleidsterrein een nadere specificatie geven van de omvang van deze budgetten en aangeven waaraan deze budgetten besteed worden? Kunt u ook een inschatting geven van de middelen die via het Gemeentefonds aan schuldproblematiek besteed worden?			
2	Kunt u uiteenzetten hoe de systematiek rondom de indexatie van de boetebedragen van de verschillende type verkeersboetes werkt (zowel Mulderboetes als strafrechtelijke verkeersboetes)?			
3	Kunt u verklaren waarom de indexatiesystematiek voor de verschillende type verkeersboetes verschilt (Mulderboetes en strafrechtelijke boetes)?			
4	Kunt u in kaart brengen wat de kosten zouden zijn om de indexatiesystematiek voor verkeersboetes gelijk te trekken? Kunt u hierbij beide varianten uitwerken, te weten één variant waarin de indexatiesystematiek van de Mulderboetes wordt toegepast voor de strafrechtelijke verkeersboetes en vice versa?			
5	Kunt u uiteenzetten hoe de systematiek van de verhogingen bij niet betalen van de verschillende verkeersboetes (Mulderboetes en strafrechtelijke verkeersboetes) werkt en kunt u hierin ook de voormalige verhogingssystematiek van de Mulderboetes meenemen?			
6	Kunt u verklaren waarom de verhogingssystematiek bij strafrechtelijke verkeersboetes veel minder rigide is ingericht dan bij Mulderboetes? Wat rechtvaardigt dit verschil?			
7	Kunt u in kaart brengen wat de kosten zouden zijn om de verhogingssystematiek van strafrechtelijke verkeersboetes ook toe te passen op Mulderboetes?			
8	Kunt u in kaart brengen wat de kosten zouden zijn om terug te gaan naar de oorspronkelijke verhogingssystematiek van de Mulderboetes? Kunt u ook aangeven wat de budgettaire baten zouden zijn als deze oorspronkelijke systematiek van de Mulderboetes zou worden toegepast op de strafrechtelijke verkeersboetes?			
9	Kunt u een aantal scenario's in kaart brengen van verschillende verhogingen van de administratieve kosten van verkeersboetes en hierbij ook per scenario de budgettaire baten in kaart brengen?			
10	Klopt het dat de proportionaliteit van de feitgecodeerde boetes voor het laatst is afgewogen in 2005? Zo ja, hoe verhoudt dit zich tot de andere sanctiestelsels en			

de wettelijke grensbedragen?

- 11 Doet u onderzoek naar de wenselijkheid van het opnemen van nadere regels in het Besluit administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften en/of de Aanwijzing administratiefrechtelijk handhaving verkeersvoorschriften over de hoogte en de vormgeving van de boete waarbij rekening wordt gehouden aan opzet, schuld en/of persoonlijke omstandigheden? Zo ja, kunt u dat in kaart brengen?
- 12 Is er in het verleden, samen met het Openbaar Ministerie (OM), gekeken naar de mogelijkheden om de waardering van de ernst van bepaalde feitencodes te heroverwegen, denk bijvoorbeeld aan drugsafval dumpen?
- 13 Klopt het dat de boeteopbrengsten van de uitbreiding van het aantal geautomatiseerde handhavingsmiddelen in 2023 opgenomen zijn in de algemene middelen? Wat is procedureel ervoor nodig om (toekomstige) intensivering van geautomatiseerde handhaving terug te laten vloeien naar de begroting van het ministerie van Justitie en Veiligheid?
- 14 Kunt u uiteenzetten welke procedurele waarborgen, zoals een voorhangprocedure, nodig zijn om oneigenlijk gebruik van de bevoegdheid om de tarieven van de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Wahv) vast te stellen te voorkomen?
- 15 Kunt u een overzicht geven van de ontwikkeling van de hoogte van de meest voorkomende verkeersboetes over de jaren 2010 tot en met 2026, uitgesplitst naar jaarlijkse indexatie en beleidsmatige verhogingen?
- 16 Kunt u bevestigen dat de verhogingen bij niet-tijdige betaling van Wahv-boetes oplopen met 50 procent en daarna 100 procent, waardoor een boete uiteindelijk kan verdrievoudigen? Kan daarbij worden aangegeven hoe vaak in 2023, 2024 en 2025 een eerste en tweede verhoging is opgelegd?
- 17 Kunt u per jaar sinds 2020 aangeven hoeveel inkomsten uit verkeersboetes zijn geraamd, hoeveel inkomsten daadwerkelijk zijn gerealiseerd en welk deel daarvan bestond uit verhogingen wegens niet-tijdige betaling?
- 18 Kunt u aangeven of u rekening houdt met de mogelijkheid dat de Hoge Raad oordeelt dat de huidige verhogingspercentages van 50 procent en 100 procent bij niet-tijdige betaling van Wahv-boetes disproportioneel zijn, en zo ja, welke juridische, financiële en uitvoeringsmatige scenario's hiervoor zijn voorbereid, waaronder eventuele terugbetaling, kwijtschelding of aanpassing van nog openstaande verhogingen?
- 19 Kunt u aangeven wat de budgettaire derving zou zijn van het verlagen van Wahv-boetes met respectievelijk 10, 20, 30 en 40 procent, en wat de budgettaire derving zou zijn van het aanpassen van de verhogingspercentages naar de strafrechtelijke systematiek?
- 20 Kunt u aangeven hoeveel huishoudens met geregistreerde problematische schulden ook betalingsachterstanden op verkeersboetes hebben, en welk aandeel dit is van het totaal aantal huishoudens met problematische schulden?
- 21 Kunt u aangeven of er wetenschappelijk onderzoek beschikbaar is naar de relatie tussen de hoogte van verkeersboetes en het daadwerkelijke nalevingseffect? Is daarbij onderzocht of een hogere boete leidt tot beter verkeersgedrag, of dat vooral de pakkans en voorspelbaarheid van handhaving bepalend zijn?
- 22 Kunt u aangeven of er Nederlands of internationaal wetenschappelijk onderzoek beschikbaar is naar de gevolgen van het gedrag van politieagenten, de inzet van hun discretionaire bevoegdheid, en de hoogte van boetes?
- 23 Kunt u aangeven of er binnen het OM richtlijnen bestaan voor de verhouding tussen strafeisen bij geweldsdelicten, vermogensdelicten, fiscale delicten en veelvoorkomende overtredingen? Zo ja, kunt u deze richtlijnen en de onderliggende uitgangspunten aan de Kamer doen toekomen?

- 24 Kunt u aangeven of bij het vaststellen van verkeersboetes periodiek wordt getoetst of de boetehoogte nog in verhouding staat tot de ernst van het feit, tot vergelijkbare sancties in het strafrecht en tot de draagkracht van burgers?
- 25 Kunt u aangeven welke instantie uiteindelijk verantwoordelijk is voor het bewaken van de samenhang tussen boetes in het bestuursrecht, het strafrecht en het verkeersrecht?
- 26 Kunt u aangeven of u bereid bent een onafhankelijk onderzoek te laten uitvoeren naar de vraag of verkeersboetes nog primair dienen als verkeersveiligheidsinstrument, of in de praktijk mede functioneren als structurele inkomstenbron voor de Staat?
- 27 Kunt u aangeven of bij toekomstige verhogingen van verkeersboetes standaard een proportionaliteitstoets, schuldeneffecttoets en begrotingsprikkelttoets kan worden uitgevoerd en aan de Kamer kan worden toegezonden?
- 28 Worden de door experts aangedragen alternatieven voor de huidige hoogtes en verhogingstredes van verkeersboetes onderzocht? Waarom acht u deze alternatieven wel/niet haalbaar, zie bijvoorbeeld de aanbevelingen uit het position paper van mevrouw Van Rooy, aangeleverd in aanloop naar het rondetafelgesprek?
- 29 Hoe ziet u de rol van Het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB) in het onderzoeken, en verbeteren van het boetebeleid?
- 30 Welke stappen onderneemt u en/of welke gesprekken voert u met het CJIB om deze organisatie optimaal in staat te stellen bij te dragen aan verbetering van het huidige boetebeleid?
- 31 Kunt u aangeven hoe uitvoering en dekking gegeven gaat worden aan de moties met betrekking tot het niet-benutten van het verkeersboetebeleid als begrotingsmiddel?
- 32 Wat is het exacte aantal boeteverhogingen per jaar over de periode 2020-2025?
- 33 Wat is het gemiddelde bedrag van een verkeersboete, van een eenmalig verhoogde verkeersboete en een tweemaal of meer verhoogde verkeersboete?
- 34 Voor welke feiten worden de meeste verkeersboetes uitgeschreven? Kunt u dit delen in de vorm van een top-vijf of top-tien tabel inclusief aantallen?
- 35 In welke gemeenten worden de meeste verkeersboetes uitgeschreven? Kunt u dit delen in de vorm van een top-vijf of top-tien tabel inclusief aantallen, en incl. aantallen naar hoofd van de bevolking?
- 36 Kunt u meer informatie of onderbouwing verschaffen over welke stappen u voornemens bent om te nemen om inzicht te krijgen in de maatschappelijke kosten en baten van het huidige boetebeleid?
- 37 Aangezien in het rondetafelgesprek en het position paper van mevrouw Van Rooy bleek dat een schatting van de maatschappelijke schade van het boetebeleid (á 750 miljoen) slechts een grove schatting is, kunt u aangeven wat bekend is over de schade en kosten van schulden?
- 38 Welk effect heeft de grootte en schade van schulden(problematiek) op zorgkosten?
- 39 Welk effect heeft de grootte en schade van schulden(problematiek) op uitgaven aan sociale zekerheid?
- 40 Wat zijn de kosten van de inspanningen vanuit overheden om openstaande schulden af te handelen?
- 41 Hoeveel andere, extra kosten als gevolg van schulden en de bijbehorende schuldenproblematiek zijn er?
- 42 Hoe verhouden die kosten op andere (beleids)terreinen zich tot de inkomsten uit

boetes?

- 43 Zijn de antwoorden op bovenstaande vragen ook beschikbaar voor de kosten, baten en effecten van specifiek schuldenproblemen als gevolg van boeteverhogingen?
- 44 Welke stappen gaat u nemen om meer inzicht te krijgen in de cijfers achter het boetebeleid (verhogingen, bedragen, voor welke feiten dat gebeurt, in welke gemeenten, et cetera)?
- 45 Kunt u een maatschappelijke kosten- en batenanalyse (MKBA) uitvoeren naar het huidige (verkeers)boetebeleid, onder andere om te achterhalen of het huidige beleid de belastingbetaler niet meer kost dan dat het oplevert?
- 46 Bent u voornemens om over de verschillende beleidsdomeinen waar het (verkeers)boetebeleid aan raakt (en met de verantwoordelijke bewindspersonen) rekening te houden met mogelijk hogere maatschappelijke kosten dan maatschappelijke baten van het (verkeers)boetebeleid, in de nabije en verre toekomst? Zo ja, hoe?